

El Col·legi de Periodistes de Catalunya va acollir ahir al vespre un sentit homenatge a la trajectòria periodística de l'escriptor català Manuel Vázquez Montalbán.

Adéu al periodista MVM

Llorenç Tarrés
BARCELONA

Unos me llaman hijo de puta porque soy de derechas y otros porque soy de izquierdas, unas veces me llaman viejo y otros me dicen que con el apoyo del sistema claro que llegaré a viejo". Són paraules escrites per Manuel Vázquez Montalbán. Formen part de *Los tristes*, un llibre no publicat que, amb fina ironia, resumeix la seva trajectòria periodística. I amb aquestes paraules, recitades pel periodista Josep Maria Huertas Claveria, es va obrir un sentit acte d'homenatge a la figura de l'escriptor desaparegut que va tenir lloc ahir al Col·legi de Periodistes i en què també van prendre part Vicent Sanchis, director de l'AVUI, Montserrat Minobis, degana del Col·legi, i els periodistes Josep Martí Gómez i Rosa Mora.

Tots ells van voler destacar "el vessant humà" de Montalbán. Va ser, sens dubte, un acte emotiu. No hi va haver crítiques ni el to sarcàstic "la cultura de la sospita" que traspuaven les columnes de l'escriptor. Així, Huertas en va destacar la faceta de "periodista compromès de manera explícita", alhora que va recordar les seves experiències conjuntes. En la mateixa línia es van posicionar la resta de convidats. Martí Gómez va dir que acomplia el "paper crític de l'intel·lectual" i que va ser "castigat per la censura però que no va censurar res a ningú", mentre que Rosa Mora va demanar que es faci una col·lecció de les seves columnes, en què es pot veure "una fidelitat a unes idees i una crítica dura però que sempre aporta idees

El món periodístic va homenajar l'escriptor Manuel Vázquez Montalbán

noves". Mora també va voler destacar la seva passió pel Barça.

Finalment, Vicent Sanchis va subratllar el seu "gran sentit de la humanitat" i el fet d'haver-lo descobert en una "època en què hi havia molta pedanteria en el món de la semiòtica". Així mateix, va recordar que Vázquez Montalbán "era un amant de la intel·ligència", que "sabia trobar els matisos de les coses" i que podia discutir sobre temes diversos amb algú "encara que partís d'uns principis ideològics diferents".

L'acte es va cloure amb l'entrega d'un guardó del Col·legi de Periodistes a una

emocionada Anna Sallés, viuda de l'homenatjat, que va defensar Vázquez Montalbán de les crítiques que l'acusaven d'haver "escrit sota el dictat del PSUC" o d'haver "deixat de ser crític quan va accedir a l'establishment". Minobis va aprofitar per anunciar que l'entitat que presideix convocarà un Premi Internacional de Periodisme que s'entregarà en coincidència amb el primer aniversari de la mort de l'escriptor i que el jurat del premi Llibertat d'Expressió també convoca un guardó en homenatge a la figura de Montalbán.

L'oposició balear desqualifica les reformes del PP en l'audiovisual

Els partits d'esquerres consideren que les disposicions de Matas vulneren la normativa

Josep Pons
PALMA

L'oposició balear desqualifica les gestions que està duent a terme el govern de Jaume Matas per a la creació de l'ens públic Ràdio i Televisió de Balears. Els partits d'esquerres consideren que l'executiu del PP vulnera la normativa existent amb algunes de les disposicions previstes, com ara la que té com a objectiu que el consell assessor de Radiotelevisió Espanyola (RTVE) a les Balears exerceixi com a consell d'administració de la radiotelevisió pública pròpia de l'arxipèlag.

Tot i que el Govern Balear, en mans del PP, considera que aquesta incompatibilitat que denuncia l'oposició no existeix, la visió que en té l'oposició ha motivat una oberta

discrepància política entre el PP i la resta de formacions.

Els socialistes, els nacionalistes del PSM-Entesa Nacionalista, Esquerra Unida i els Verds consideren que sí que hi ha una clara incompatibilitat i rebutgen la reforma legislativa que vol introduir el govern de Matas, via llei d'acompanyament dels pressupostos de l'any vinent, a la llei de ràdio i televisió de les Balears que el Parlament illenc va aprovar el 1985.

Vincles no permesos

L'expresident del Govern Balear i avui cap de l'oposició al Parlament, Francesc Antich, ha denunciat que la fórmula escollida per Jaume Matas vulnera la normativa, ja que s'ha de tenir en compte que els membres del consell d'administració de la radiotelevisió de les Balears no poden

Estaràs ha afirmat que la televisió de Balears serà un exemple i un model de pluralitat al servei de la ciutadania

tenir vincles laborals o de prestació de serveis amb RTVE.

La vicepresidenta de l'executiu, Rosa Estaràs, que actua en nombroses ocasions com a presidenta en funcions del Govern Balear i presideix els consells de govern en absència de Jaume Matas, ha indicat que no hi ha cap problema legal perquè els membres del consell assessor de RTVE puguin assessorar Televisió Espanyola i Ràdio Nacional d'Espanya a les Balears i alho-

ra administrar la televisió de les Illes.

Validesa temporal

La vicepresidenta ha insistit que es tracta d'una fórmula transitòria que tindrà validesa mentre no siguin nomenats els membres del consell d'administració de l'ens públic balear, que ha d'aconseguir el suport de dues terceres parts dels diputats del Parlament. Això suposa el vot favorable de 40 diputats, un nombre allunyat dels 33 de què disposen en aquests moments els grups que donen suport al govern, PP i Unió Mallorquina.

Rosa Estaràs ha afegit que el Govern Balear "s'ha limitat a aplicar la fórmula que ja utilitzava Manuel Chaves a Andalusia" i ha reiterat que la pluralitat del consell d'administració de la Ràdio i Televisió de Balears la garanteix la presidència rotatòria que assumiran tots els grups polítics amb presència al consell assessor de RTVE-Balears i que canviarà de mans cada quatre mesos.

Rosa Estaràs ha afirmat que la televisió pública de les Balears serà un exemple i un model de pluralitat al servei de la ciutadania.

LA MIRADA

Excessos

JOAN THARRATS

Qui més qui menys a l'escola va utilitzar algun cop el mètode *He estudiad, però no el que se'm pregunta*, consistent a respondre a una pregunta d'examen amb el contingut d'una altra. Si ens preguntaven què era una ameba i havíem estudiat l'elefant asiàtic (per una falta de punteria en els apunts), responíem que una ameba no és un elefant i molt menys asiàtic, que a més es diferencia de l'elefant africà en la mida de les orelles, etc. Com diria el *fol·lonero* d'Una altra cosa: el recurs fàcil. Aquesta tècnica, tot i ser un clàssic de la cultura occidental i de l'academicisme incipient model lloro ("No aprenc res però relaciono amb aquella alegria i aquella cosa l'estona que faci falta") es manté vigent a la tele: quan la Zarzuela va notificar el dia definitiu de la boda (el 22 de maig, gran dia per llegir un llibre o pintar el pis), TVE-1 va emetre la notícia, d'entrada breu i concisa fins a allargar-la com la trama d'un culebró. El fet de saber la data concreta de la boda d'un príncep capaç d'aturar les obres de Madrid, va generar una bateria d'informació a l'estil recurs fàcil dels exàmens: no solament va sortir la biografia del príncep, de la Letizia, dels pares, sinó gent del carrer opinant (aquella que és normal com la futura reina)... Gairebé només quedava que apareguessin els àcars de la moqueta fent declaracions. El fàrciment va ser tan gran que ens van inserir imatges de les bodes de les infantes. Un excés. Protecció Civil hauria d'alertar sobre el trastocament mental que pot produir aquesta saturació d'informació. De moment, tot i ser important l'esdeveniment, la gran audiència de la boda farà que els canals es converteixin en monotemàtics. El dia 22 sabrem millor els prolegòmens que el mateix príncep, perquè l'allau que ve és preveu important, tan excessiu com quan un dels pioners del cinema, Lambert Hillyer, es va trencar un braç després de tirar-se daltabaix d'un segon pis per ensenyar-li al seu doble com ho havia de fer. Els excessos poden ser perillosos quan no són necessaris.

EL COL·LECTIU PERIODÍSTIC CELEBRA A BARCELONA UN HOMENATGE AL DIFUNT ESCRIPTOR

El Col·legi de Periodistes crearà els premis Vázquez Montalbán

Els guardons tindran les especialitats esportiva, política i literària

EFE/DdeG
BARCELONA

□ El Col·legi de Periodistes de Catalunya impulsarà uns premis de periodisme Manuel Vázquez Montalbán, que està previst es fallin a final de 2004, coincidint amb el primer aniversari de la mort de l'escriptor barceloní. Segons va anunciar ahir la degana del Col·legi de Periodistes, Montserrat Minobis, aquests premis es convocaran a principis de l'any vinent en tres modalitats: periodisme esportiu -en col·laboració amb el FC Barcelona-, polític i literari. Per les dues darreres especialitats, va precisar Minobis, el col·legi buscarà els socis col·laboradors entre empreses i institucions.

Minobis va fer aquest anunci ahir en un acte d'homenatge a Vázquez Montalbán del col·lectiu periodístic, en el qual van participar, entre altres, Antonio Franco, Josep Maria Huertas Clavería, Josep Martí Gómez, Rosa Mora i Vicens Sanchis. Tots els participants en el debat van coincidir a assenyalar la «generositat» i el «compromís» que va mostrar el pare de Carvalho en la seva dedicació periodística, «castigat per la censura, però que mai no va censurar ningú encara que estigués en desacord amb les opinions», va apuntar Martí Gómez.

La periodista Rosa Mora va sol·licitar que es publiqui una selecció dels més de 2.000 articles i columnes que Vázquez Montalbán va publicar a *El País*, «en els quals es pot fer un seguiment polític de l'esquerra desorientada d'occident, la seva constant lluita contra la desmemòria i la seva passió pel FC Barcelona». En aquestes columnes, va afegir Mora, «es pot veure el Manolo més íntim, que explica per què s'ha afaitat el bigotí o que confessa que li agrada el bolero, en què es veu tota una filosofia de viure».

Presentació. Manuel Rivas i Carme Riera davant el retrat de l'escriptor.

La vídua recull la insígnia

Després de recollir la insígnia del col·legi de mans de la degana, la vídua de l'escriptor, Anna Sallés, va dir que «heu interpretat bé el que ha estat Manolo en la seva trajectòria, caracteritzada per la lluita contra la desmemòria i la seva

fidelitat a unes idees que no li van impedir mantenir una independència de criteri».

En resposta a una carta que acusava Vázquez Montalbán d'haver deixat de ser crític amb la dreta política des que es va traslladar a viure a Vallvidrera, la seva vídua va declarar que és «una crítica molt injusta, perquè mai no va oblidar els seus orígens, i és lletja tenint en compte que ve d'algú que ha estat sempre en l'establishment, que sempre es mantindrà en ell i que morirà en aquest establishment».

D'altra banda la seva obra pòstuma, *La aznaridad. Por el imperio hacia Dios o por Dios hacia el imperio*, consta ja entre els llibres més venuts en les llistes catalanes i espanyoles.

PENÍNSULA REEDITA EL LLIBRE AMB PRÒLEG DE RAGUER

«El PP recupera idees del Catecisme patriòtic espanyol»

EFE/DdeG
BARCELONA

□ L'editor Josep Maria Castellet va dir ahir a Barcelona que el PP ha recuperat algunes de les idees que contenia el *Catecisme patriòtic espanyol*, llibre que ha reeditat Península, amb pròleg del monjo Hilari Raguer.

A la presentació del llibre, que originàriament va ser obra de lectura obligatòria a les escoles franquistes, Castellet ha comentat que aquest Catecisme conté «perles» com quan diu que «la distància que ens separa moros i espanyols s'ha eliminat en la lluita contra l'enemic comú del bolxevisme ateu».

En referir-se a la llengua espanyola, de la qual diu que té «un futur immens, perquè a més a més de ser parlada pel nombre més elevat de nacions passarà a ser la llengua de la civilització en el futur», assenyala que això serà possible perquè «l'anglès i el francès, que podrien compartir aquesta funció amb ella, són llengües tan gastades que van camí d'una dissolució completa».

En un format de pregunta i resposta, l'anònim interlocutor s'interroga sobre altres llengües i dialectes peninsulars, i ell mateix respon que «a Espanya es parla només la llengua castellana, perquè a banda d'aquesta, tan sols es parla

l'euskera, utilitzada únicament en alguns 'caseríos' bascos».

Afegeix que «els dialectes principals que es parlen a Espanya són quatre: el català, el valencià, el mallorquí i el gallec».

Seixanta anys després, ha indicat Castellet, «ha tornat tot un discurs patriòtic espanyolista, que demostra que aquell primitivisme, que va estar en l'origen de la Guerra Civil espanyola, s'ha infiltrat en algunes de les idees que té el partit actualment en el poder».

Segons Hilari Raguer, «la tesi central del catecisme és que un catòlic espanyol té el deure de consciència de ser patriota i d'estar d'acord amb una ideologia i una adhesió total a Franco com a representant de Déu, cosa que des d'un punt de vista teològic és un retrocés a l'Antic Testament i fins i tot al paganisme».

Espanya al centre del món

A judici de Raguer, el Catecisme desafiava les lleis teològiques i més encara la ciència geogràfica en assegurar solemnement que Espanya «ha estat col·locada providencialment per Déu al centre del món».

Seguint el comentari de Castellet, Raguer percep també «un renaixement d'aquell esperit, no només per les idees de José María Aznar, sinó també per les declaracions del cardenal Antonio María Rouco, les posicions de la Conferència Episcopal espanyola i les propostes de beatificació d'Isabel la Catòlica i de Franco».

CRÍTICA DE TEATRE

El drama de sempre l'11-S

■ **Zona zero**, de Neil LaBute. **Direcció:** Mario Gas. **Interpretació:** Rosa Novell i Xavi Mira. **Escenografia:** Guillem Sánchez-Blanco. **Teatre de Girona**, 23/11/2003.

Aquesta obra de l'escriptor nord-americà Neil LaBute confirma allò que es podia sospitar després d'haver vist l'altre muntatge d'un text seu que ha programat el Festival Temporada Alta, *Por amor al arte*: LaBute és un dramaturg minuciós en l'escriptura de diàlegs i sobretot un hàbil malabarista fent aparèixer conflictes dramàtics enginyosos i estimulants, però la presentació d'aquests conflictes genera uns temes importantíssims que, a la fi, no és capaç de tractar amb la solvència d'un gran escriptor dramàtic. LaBute no ho és.

La història és aquesta. Ben és a l'apartament novayorkès de la seva amant, Abby, que és la seva cap a la feina, hores després de l'esfondrament de les Torres Bessones l'11/S, i així se li acut la gran oportunitat: passar davant de la família per un heroi mort en la tragèdia mentre fuig amb la seva amant cap a una altra vida, oportunitat que Abby acaba desfont. (No deixa de ser curiós que Ben es consideri «un bon tio» quan evident-

ment és un malnascut, cosa que potser va passar inadvertida a LaBute mateix.) El context de l'11/S és la novetat de l'obra, que per la resta transcorre en un paradigma proper al *two people in a room* de Harold Pinter, sense la màxima pinteriana que un silenci és millor que un diàleg reiterat fins a la náusea. Amb una hora n'hi hauria hagut prou i de sobra. D'altra banda, es fa inversemblant la contradicció entre la decisió del protagonista, només creïble en algú follament enamorat, i l'evident putrefacció de la relació amorosa que manté amb la dona; però això potser també va passar inadvertit a LaBute, sempre pendent de la idea malabar.

Sobre la posada en escena, tant el director com els actors fan el que poden amb aquest text, i ho fan molt bé. Mario Gas maneja el conflicte amb ofici i solvència, com sempre, Xavi Mira està perfectament correcte, i Rosa Novell mostra el seu ampli repertori d'habilitats actorals. Pel meu gust, però, en alguns moments Novell s'excedeix, i això genera una certa confusió sobre el personatge. Un però al muntatge català: la traducció del text d'Agnès González no solament incorre habitualment en castellanismes sintàctics, sinó que revela una preocupant manca de sentit de la llengua.

JORDI SALA

MÚSICA

Global edita l'últim concert de Glaucs en directe a La Mirona, el segon disc de Sapo i el primer de Sanpedro

□ La discogràfica gironina Música Global ha editat l'últim concert en directe dels ja dissolts Glaucs, el segon disc de Sapo i el primer àlbum d'una nova formació catalana, Sanpedro. Segons informa aquest segell, *Glaucs 1994-2003* recull el concert de comiat d'aquest quintet, ofert el 6 de desembre passat a la sala La Mirona de Salt. Glaucs es va dissoldre després de quatre discos de pop en català. L'àlbum, doble, conté 29 peces -4 d'elles inèdites-, a més a més de les seves cançons més conegudes, i una pista en CD-Room amb documentals, videoclips i un resum de la seva trajectòria.

COL·LEGI DE PERIODISTES DE CATALUNYA

Barcelona exposa treballs periodístics de Carles Fontserè

□ El Col·legi de Periodistes de Catalunya mostra des d'ahir el vesant periodístic del cartellista i il·lustrador Carles Fontserè en una exposició que es pot veure a la seu de Barcelona d'aquest col·legi professional. El cos central de l'exposició està conformat per una sèrie de reportatges publicats entre 1968 i 1972 a les pàgines del diari *El Correo Catalán* i enviats des de Nova York. Aquests textos, amb fotos seves, mostren un angle poc conegut del cartellista, que des de l'any 1973 resideix al Pla de l'Estant.

POESIA

L'Autònoma crea una web en tribut a Martí i Pol

□ La Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) va fer ahir un reconeixement públic a l'obra literària i a la tasca social del «poeta del poble» Miquel Martí i Pol, que va morir el passat dia 11. Un grup d'estudiants de la UAB ha creat la pàgina web <http://www.quasihomenatge.tk/> per homenatjar el poeta partint d'un poema del mateix autor que, sota el títol *Quasi homenatge*, pretén que la gent expressi el que per a ells signifiquen els poemes de Miquel Martí i Pol. El 14 d'abril de 1999 Martí i Pol va ser honoris causa per la UAB.

Temporada Alta rep la distinció especial dels premis Butaca de teatre

□ **PREMIÀ DE MAR-** El director del Festival de Teatre Temporada Alta de Girona, Salvador Sunyer, va rebre ahir la distinció especial dels premis Butaca, en un acte celebrat al Pavelló d'Esports de Premià de Mar. Salvador Sunyer va declarar en declaracions al Diari de Girona «molt content» per aquest reconeixement.

Els premis també van distingir la gironina Marta Ribera com a millor actriu de musical, pel seu destacat i revelador paper a *Jeckyll & Hyd*. A la cita van assistir unes 800 persones entre públic i guardonats.

La gran triomfadora de la nit va ser l'espectacle del Teatre Nacional de Catalunya *Dissabte, Diumenge i Dilluns*. Sergi Belbel va aconseguir el guardó a la millor direcció per la producció que el TNC va presentar la temporada passada, i a més l'obra va obtenir la màxima distinció del certamen, la de millor muntatge. La coreògrafa catalana Sol Picó va rebre el premi al millor espectacle de dansa de la temporada 2002-2003, mentre que Gaudí va recollir els dos dels premis dedicats a l'apartat de teatre musical. **DdeG**